

Fuglelivet på strandengene

For fugleinteresserede er engene spændende hele året. Vinteren er præget af overvintrende rovfugle som *fjeldvåge*, *musvåge*, *vandrefalk* og *blå kærhøg*. Der er i alt set 15 arter af rovfugle på Monnet. For at give ænder, gæs og vadefugle fred i yngletiden er Monnet lukket for besøgende i den periode. Her kan man med fordel nyde synet og lyden af de mange engfugle fra fugletårnet.

Et EU LIFE projekt BaltCoast støtter naturforbedringer på Monnet

På Monnet hjælper projektet med at sikre en bedre afgræsning ved indkøb af robuste køer, som skal græsse sammen med de øvrige græsningsdyr til gavn for de mange ynglende vadefugle som *vibe*, *rødben*, *strandskade*, *klyde* og mere sjældne og truede arter som *engryle* og *stor kobbersneppe*. Projektet er herudover med til at give *strandtudse* og *grønbroget tudse* bedre levevilkår ved etablering og forbedring af lavvandede oversvømmelser og vandhuller, hvor padderne kan yngle og fouragere. Projektet gennemføres af Skov- og Naturstyrelsen Fyn i samarbejde med Vårø Bylaug.

Strandtudse

Du kan læse mere om projektet på www.life-baltcoast.eu

LIFE er EU's tilskudsordning til miljø- og naturområdet. LIFE-Natur støtter bl.a. projekter, der bidrager til oprettelsen af det europæiske netværk af beskyttede naturområder, Natura 2000. *Læs mere på:* <http://ec.europa.eu/environment/life>

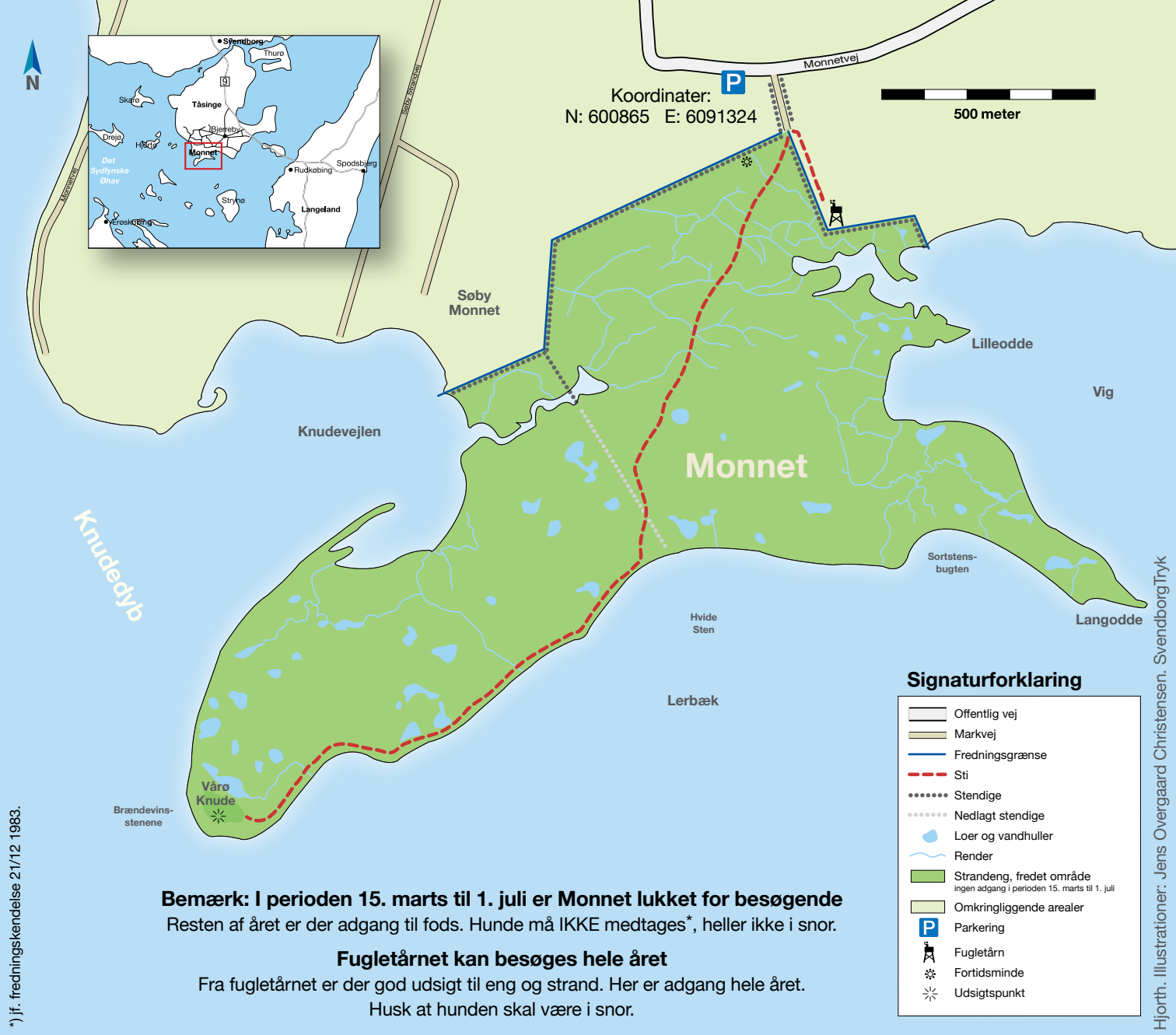

Natura 2000 er et økologisk netværk af beskyttede naturområder gennem hele EU. Netværket består af områder der er udpeget som fuglebeskyttelsesområder og levesteder for planter og dyr. *Læs mere på Natura 2000's danske hjemmeside:* www.blst.dk/natura2000plan

Svendborg
Kommune

Fugletårnet er opført af Svendborg Kommune i 2008. Kommunen deltager desuden i den vigtige naturpleje på Monnet.

Månen er skøn hele året..

Månen, som Monnet også kaldes, er dejlig at besøge året rundt. Om vinteren når tynde, frosne lag af “vinterhøjvande” knaser under støvlerne, og en bleg sol står lavt over de næsten arktisk udseende vidder.

En lun sommeraften på Vorø Knude hvor fugle og sæler bolttrer sig i den glitrende vandflade, og øer og holme ligger forjættende derude i Det Sydfynske Øhav.

Layout og kort: Helle Hjorth. Illustrationer: Jens Overgaard Christensen. Svendborg Tryk

Svendborg
Kommune

Monnet

Tåsinge - Sydfyn

Planter i strandengens saltzoner

På strandengen gror planter, der tåler havvands salt. Pionerplanterne mod havet er *strandannelgræs*, *strandasters* og *kveller* (salturt).

På de højere dele af strandengen vokser de mindre salttålede arter som *tætblomstret hindebæger*, *strandmalurt* og *engelskgræs*.

Den allermest salttålede art er *tangurt* som vokser i *saltpanderne*, lavninger med udtørret havvand.

Jordbærkløver-eng
svagt salt

Harril-eng
mellemsalt

Annelgræs-eng
stærkt salt

Vade

Saltpander

Engmyretuer

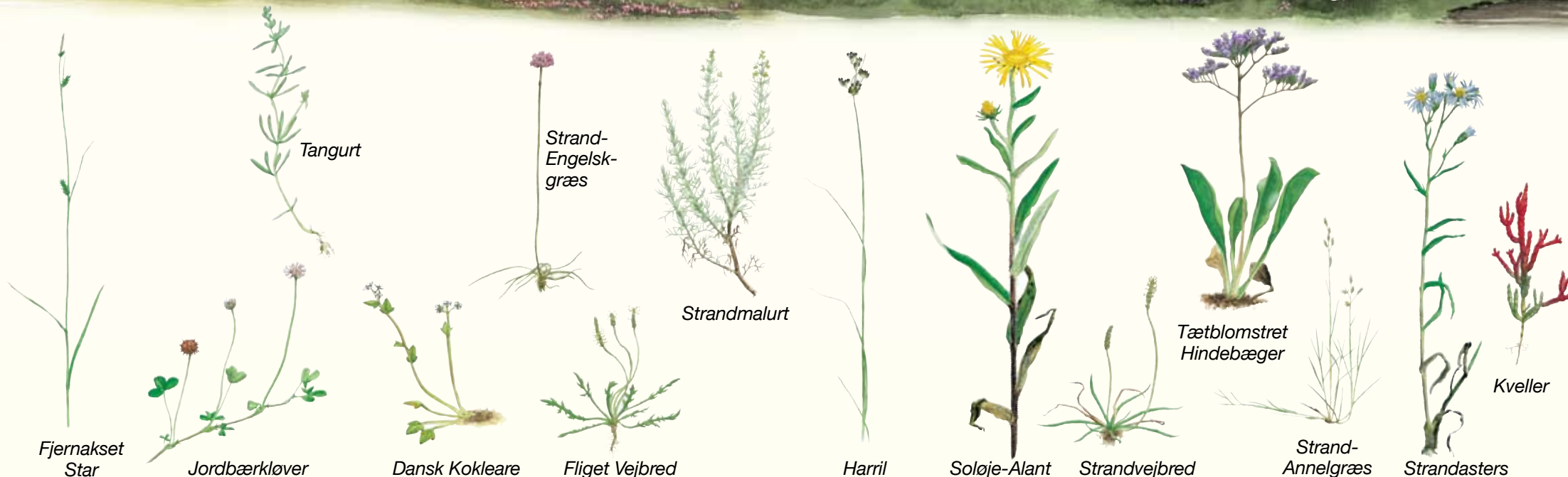
Losystem

Strand-Engelskgræs

Soløje-Alant

Strandasters

*Tætblomstret
Hindebæger*

Det druknede landskab

Monnet er en del af det Sydfynske Øhav, et morænelandskab fra sidste istid. Efter istiden var hele øhavet tørt land med ege- og fyrreskove. En voldsom naturbegivenhed - måske en stormflod - har væltet alle skovene, så træerne nu ligger i havbunden i ensartede rækker.

For 2.000 - 4.000 år siden sank landet så meget, at havet overskyllede det. Det tidligere landskabs bakke- og drag stikker nu op af havet ligesom Vårø Knude og øerne.

Monnets enge er et ungt, dynamisk landskab, som er under stadig forandring. Materialer nedbrydes af havet og lægges andre steder, skyller ind over strandengen ved højvande og ændrer konstant landskabet.

Malkepigens mareridt

Adskillige hundrede år tilbage har Monnet været brugt til fællesgræsning for gårdene i Vårø Bylaug. Bortset fra Vårø Knude har området aldrig været under plov. Indtil omkring 1911 havde man malkekvæg på den indre, østlige del af Monnet. Det må have været en lettelse for Vårøs malkepiger, da de ikke længere skulle stæse den store fold rundt med spande for at malke kreaturerne. I dag er det stadig Vårø Bylaug, der står for den vigtige afgræsning af strandengene.

Det smukke stendige, der engang delte det indre og det ydre Monnet, er ikke mere intakt. En del af diget blev pillet ned omkring 1960 og solgt til bygningen af Siø-dæmningen.

Brændevinssstenene skal i sin tid have været brugt som landgangsbro ved smugling af brændevin til Ærø.

Engmyrens bryllupsflugt

På de lidt højere dele af engen ses de 20-40 cm høje tuer hvor den *gule engmyre* holder til. Myrerne holder "husdyr" i tuerne. Det er bladlus, som de malker for honningdug. Myrerne kommer kun ud i august, når alle hanner og dronninger sværmer. Det er til gengæld et spektakulært skue at se lækkersultne måger følger engmyrerne "bryllupsflugt" over Monnet.